

EUROPSKI SUSTAVI PROCJENE HRANJIVOSTI KRMIVA ZA MLIJEČNE KRAVE

Grbeša, D., Kljak, K., Duvnjak, M.

Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet
Zavod za hranidbu životinja

EUROPSKI SUSTAVI

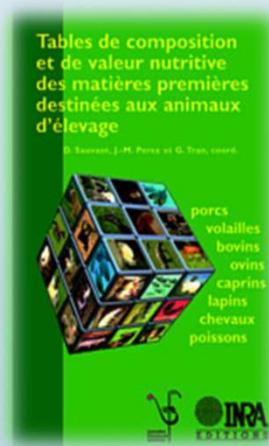
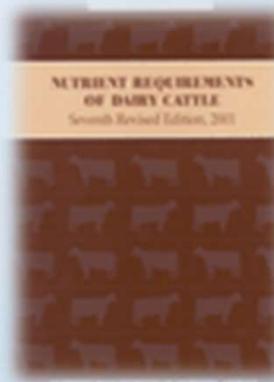

Finnish feed evaluation system and Feed Tables

8th Nordic Feed Science Conference
13-14 June 2017, Uppsala, Sweden

M. Rinne¹⁾, K. Kuoppala¹⁾, A. Vanhatalo²⁾, T. Huhtamäki³⁾,
J. Nevalainen⁴⁾, D. Hiltunen⁵⁾

NorFor – The Nordic feed evaluation system

Protein Models for Ruminants The Netherlands

DVE / OEB system

Ad van Vuuren & Jan Dijkstra
Animal Sciences Group of Wageningen UR

Osobine suvremene hranidbe

usmjereni na proizvodnju proteina

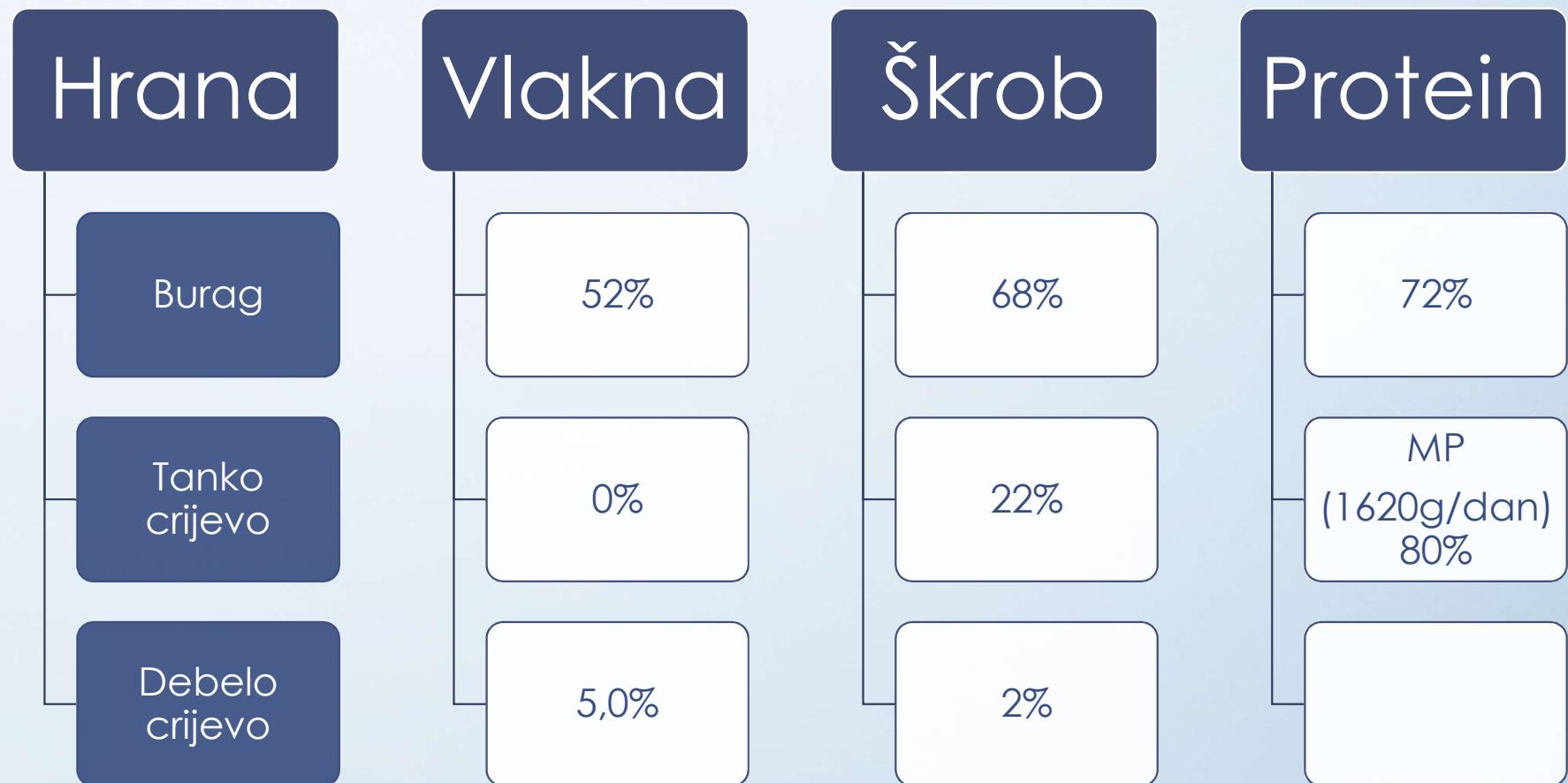
bolje iskorištenje hranjiva – očuvanje okoline

visokomlijječne krave

procesi u buragu – međudjelovanja

mehanicistički i dinamički modeli

Burag – glavno mjesto probave

*MP=Mikrobeni protein nastao u buragu iz razgrađenog proteina

Obroci visokomlijehnih krava

Visoka konzumacija – brža pasaža – manja probavljivost

Visok udjel koncentrata – škrob – zamijedbeni odnos

Usitnjen obrok – koncentrat i voluminoza u TMR

Potpuno izmiješan obrok – interakcije hranjiva

Hranjivost nije fiksna već primjenjiva vrijednost

Hranjiva vrijednost krmiva

Energetska

Proteinska

Hranjivost

Konzumacijska

Strukturna

Kemijski sastav – potencijal krmiva

Neugljikohidratne hranjive tvari

- Suha tvar
- Sirovi pepeo
- Organska tvar
- Sirovi protein
- Topljivi protein
- Sirova mast
- Bruto energije

Ugljikohidrati

- Sirova vlakna
- Neutralna deterdžent vlakna
- Kisela deterdžent vlakna
- Škrob
- Šećeri
- Nedušične ekstraktivne tvari
- Nevlaknasti ugljikohidrati

Razgradljivost i probavljivost

Probavljivost u cijelom traktu

- Probavljivost organske tvari
  - **U tablicama** in vivo
  - **U praksi** in vitro, in situ, enzimatski i iz kemijskog sastava
- VOS u NorFor, EFOS u DLG
- Enzimatski u INRA
- TDN u NRC
- iz kemijskog sastava

Razgradljivost u buragu

- Fermentirajuća organska tvar (FOM)
- Fermentirajući ugljikohidrati (FCH)
- Efektivno razgradljivi protein (RDP)
- Nerazgradljivi protein (UDP)
- Razgradljivi škrob

Hranidbeni softveri – temeljeni na sustavima

- INRA – Institut National de la Recherche Agronue
  - u *Francuskoj, Italiji i Poljskoj*
- DLG
- Futterwerttabellen-Wiederkäuer. (DLG 1997) – njemački
  - Gruber Tabelle zur Fütterung der Milchkühe, Zuchtrinder, Schafe, Ziegen (LfL Information 2020) u
  - *Njemačkoj i Austriji te Češkoj, Hrvatskoj, Slovačkoj , Sloveniji*
- DVE/OEB sustav (Tanninga i sur., 1994) u *Nizozemskoj i Belgiji;*

- NorFor (Volden, 2011) skandinavski sustav
  - u Norveškoj, Danskoj, Švedskoj i Finskoj, Hrvatskoj i
- NRC - Nutrient requirements of dairy cattle
- SAD sustav koriste Španjolska, Mađarska)
- CNCP Cornell Net Carbohydrate and Protein System
- Finski sustav pored NorFor u Finskoj
- Hranidbeni programi temeljeni su na jednom od sustava
- **Mala razlike** (0,5 kg/d) predviđene i ostvarene mliječnost

Neto energetska vrijednost za laktaciju (NEL)

Bruto energija (BE)

Metabolička energije (ME)

0,6 = Koeficijent pretvorbe ME u NEL

57 = metaboličnost (q)

Razina hranidbe (RH)

$$\text{NEL} = 0,6 \times \text{ME} \times [0,004(q - 57)] \times \text{RH}$$

Jedinice neto energija za laktaciju

	Naziv jedinice	NEL, MJ
Francuska INRA	UFL	7,36
Skandinavska NorFor	MJ	1
Američka NRC	Mcal	4,184
Finska	FU	11,7
Nizozemska DVE/ORB	VEM	6,9 kJ
Škrobna jedinica	g	9,9 kJ
Zobena jedinica	kg	5,93

Utjecaj razine hranidbe.

Silaža kukuruza istog sastav u DLG **7,1**, a NorFor₂₀ **6,41** MJ NEL/kg ST

Metabolicke bjelančevine (**MB**) ili protein probavljen u tankom crijevu (**PDI**)

- MB ili PDI je zbroj aminokiselina i u proteina probavljenog u tankom crijevu koji potječe iz
  - mikrobnog proteina i
  - nerazgrađenog proteina hrane
  - $MB = pMP + pUDP$ p= probavljivi protein

U Njemačkoj se računa nXP = sirovi, a ne probavljivi protein u tankom crijevu pa je on za oko dva puta veći od PDI

Mikrobični protein - MP

- Sinteza mikrobnog ovisi pri dovoljno RDP od količine fermentirajuće organske tvari (energije) - FOM u buragu,
- U INRA francuskom sustavu nastane 145 g MP/kg FOM
- U DVE/OEB nizozemskim sustavu 15 g MP/kg FOM
- U NorFor sustavu nastane 150 g MP/kg FUH
- U NRC američkom sustavu 130 g/kg TDN
- Mikrobični protein sadrži 80% aminokiselina koje se probave 80% u tankom crijevu, nerazgradljivi protein se probavi oko 75 - 80%
- **MB = MPx0,8x0,8 + probavljeni nerazgrađeni protein**

Potrebne količine metaboličkih bjelančevina u pojedinim sustavima

Proteinski sustav	jedinica	Uzdržne za 650 kg	g/kg za mlijeka
Francuski INRA	PDI	420	48
Njemački DLG	nXP	450	85
Britanski AFRC	MB	550	48
Nizozemski DVE	DVE	420	50
Američki NRC	MB	482	54,5

Bilanca proteina u buragu (BPB)

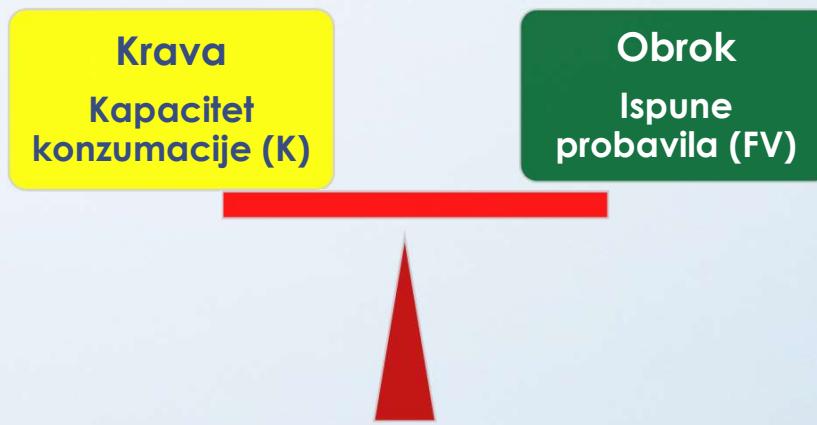
- Za stalnu sintezu mikrobnog proteina važno više razgradljivog od mikrobnog da u buragu bude kontinuirani 10 mg amonijaka u 1 L
  - Razgradljivi protein + endogeni – mikrobeni
  - Endogeni protein čini 4,6% od SP obroka
- **BPB (g/d) = raz_SP+[kon_STxSP]x0,046 – MikSP**
- Gdje je
  - Raz_SP razgradljivi protein, MikSP je mikrobeni protein, 0,046 je tvorba endogenog SP od konz_SP
- Količina amonijaka u buragu ($\text{NH}_3\text{-N}$) = $105.2 + 1.45 \times \text{BPB}$
- Potrebno $\text{NH}_3\text{-N} = 121.5 \pm 55.7$ mg/L, BPB u g/kg

Struktturna ili vlaknasta vrijednost

- Vlakna su presudna za preživanje koje održava kiselost buraga
- Bitna su količina, dužina i tvrdoća vlakana
- Količina min. NDF 30% od čega 25% u ST iz voluminoze
- **Fizička vlakna** > 50% vlakana duže od 2 mm u INRA
Efektivna vlakna > 30% vlakana duže od 1,18 mm u NRC
- **Struktturna vlakna** u njemačkoj iz jednadžbi s udjelom SV
- **Neprobavljiva neutralna detergent vlakna** u CNPC sustavu
- **Indeks žvakanja** u NorFor sustavu uzima u obzir količinu, dužinu i tvrdoću

Konzumacijska vrijednost krmiva

Određeno kolичinom obroka koji krava može pojesti i volumenom obroka

- Krava ima kapacitet - krma ima volumen koji popunjava probavilo
$$\text{Konzumacija kg ST/d} = \frac{\text{Kapacitet konzumacije krave}}{\text{zbroj jedinica zapremine krmiva}}$$
- Prepostavlja se je hranidba po volji i fizikalna regulacija konzumacija

Kapacitet konzumacije

FV = Ispuna kapaciteta konzumacije

U FRANCUSKOJ 1 FV JE EFEKT ISPUNE 1 KG PROSJEČNE PAŠE

Zaključak

- Hranjiva vrijednost su četiri komponente:
- Energetska, proteinska, vlaknasta i konzumacijska vrijednost
- U Europi pet sustava
  - INRA Francuski
  - DLG Njemački
  - OEB/DVE Nizozemski
  - NorFor – skandinavski
  - NRC i CNCP
- Procjena u jednom sustavu